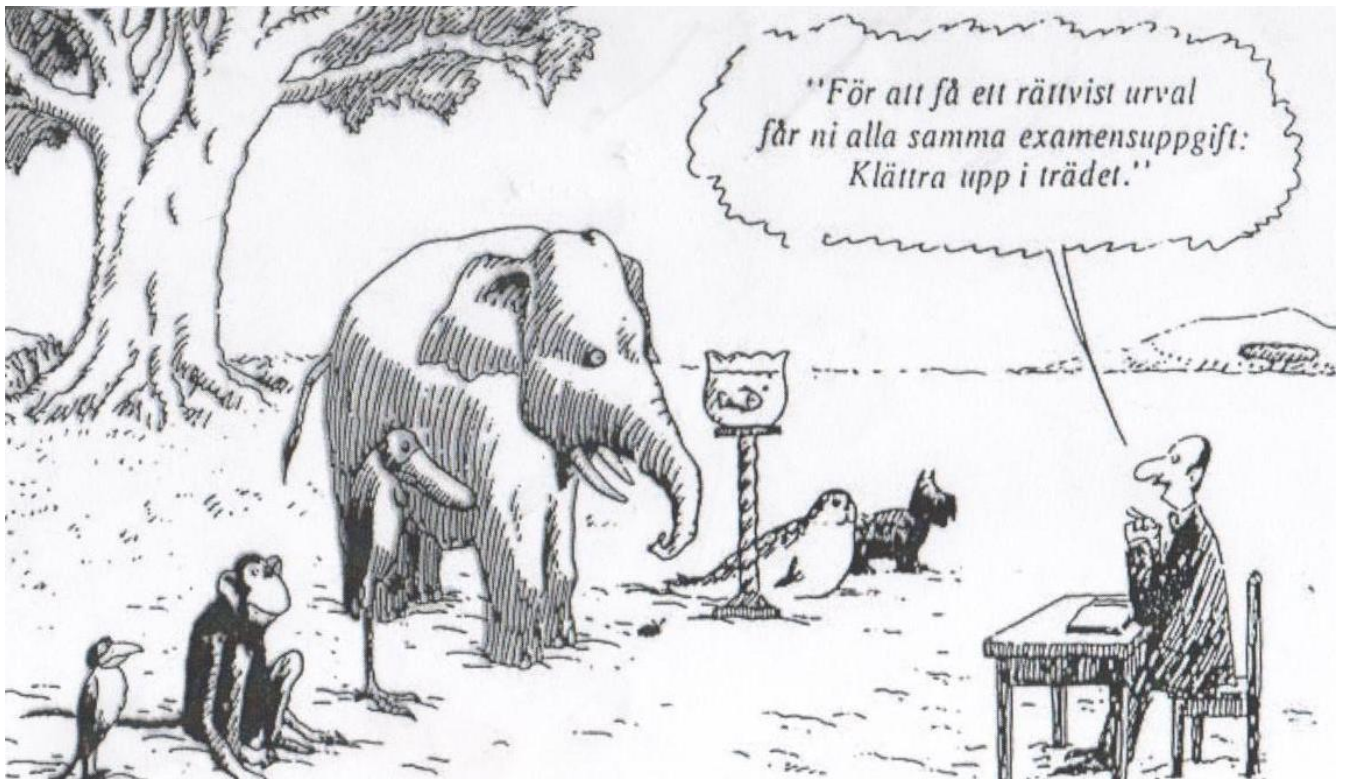


Differentiering i praktiken

- praktiska tips för vardagen



Pia Vataja

Differentiering

Undervisningsmetoderna och arbetssätten vid differentiering.

I undervisningen ska metoder och mångsidiga arbetssätt tillämpas som beaktar elevernas förutsättningar, ålder, slag av arbetsuppgifter och undervisningssituationer. Genom valet av undervisningsmetoder och arbetssätt ska situationer av interaktivt lärande och arbete i grupp och individuellt skapas, vilket gör det möjligt för eleverna att utveckla färdigheter som är viktiga med tanke på lärandet och den egna framtiden. Sådana färdigheter är bland annat tanke- och problemlösningsfärdigheter, arbetsfärdigheter och sociala färdigheter, självkänedom och ansvar, förmåga till delaktighet och initiativ, samt uttrycksförmåga och handens färdigheter.

Att differentiera undervisningen är det främsta sättet att i all undervisning beakta behoven i undervisningsgruppen och skillnaderna mellan eleverna. Uppmärksamhet ska fästas vid elevernas olika sätt att lära sig och deras olika arbetsrytm, intressen och färdigheter samt de emotionella behov som är förknippade med motivation och självkänsla. Uppmärksamhet ska även fästas vid skillnaderna mellan flickor och pojkar och elevernas individuella skillnader i utveckling och bakgrund. Differentieringen är viktig för att väcka och upprätthålla elevernas studiemotivation. Genom att differentiera undervisningen kan eleverna ges lämpliga utmaningar och erfarenheter av att lyckas samt möjligheter att utvecklas och lära sig utifrån sina egna styrkor. Det är då viktigt att utnyttja de olika kunskaper och intresseområden som eleverna i samma undervisningsgrupp har.

Vad förutsätter differentieringen av läraren?

Differentieringen förutsätter att läraren har insikter i processer i anslutning till växande och lärande, att läraren aktivt följer upp arbetet och atmosfären i undervisningsgruppen och elevernas utveckling samt utvärderar lärandet. Samarbetet mellan lärarna, samt samarbetet med vårdnadshavarna, den övriga personalen och olika sakkunniga stödjer differentieringen.

Differentieringens dimensioner.

De tre viktigaste dimensionerna i differentieringen är variationen i studiernas **omfattning, djup och tempo**. Differentieringen kan gälla bland annat undervisningens innehåll, undervisningsmaterialen och de metoder som används, arbetssätten samt antalet skol- och hemuppgifter och den tid som anslås för dem. Inlärningsmiljön och arbetssätten kan anpassas till exempel så att eleverna erbjuds möjligheter till delaktighet, att de erbjuds valmöjligheter, att användningen av utrymmen anpassas och att eleverna grupperas flexibelt. Även tillfällen till lärande som sker utanför skolan utnyttjas. Eleven ska handledas att lära sig på det sätt som passar honom eller henne bäst. Elevernas intressen beaktas i undervisningen genom att de kunskaper och färdigheter som ska läras in kopplas till sådana erfarenheter och verksamhetsmodeller som är betydelsefulla för eleverna. Eleverna kan behöva olika möjligheter att visa sitt kunnande och sina framsteg och är alltid betjänta av individuell respons. Då undervisningen genomförs i en sammansatt klass eller tillsammans med en förskolegrupp, ska elevernas ålder och utvecklingsskeden samt målen för årskurserna och de drag som utmärker dem beaktas.

Differentiering av undervisningen – strategier till den deltagande pedagogiken

Strategi	Beskrivning av verksamheten	Exempel
Ändra på inlärningsomgivningen	Anpassa verksamhetens tempo	<ul style="list-style-type: none"> • Framskrid snabbare/långsammare • Tillåt pauser i arbetet • Låt eleverna bekanta sig med den inlärd saken i förväg/ ge möjlighet att gå tillbaka till det redan inlärd
	Förändra inlärningsomgivningen	<ul style="list-style-type: none"> • Gör en sittordning som stöder klassens arbete • Använd utrymmet kreativt – på golvet, ute, under trädet, i biblioteket osv.
Ändra på inlärningsomgivningens struktur	Variera grupperna genom flexibla grupperingar	<p>liten / stor/ heterogen / homogen / individuellt arbete/ pararbete / grupparbete osv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupper enligt inlärningsstadium • Grupper enligt intresse: samma intressen / olika intressen • Variera och flexa grupperna kontinuerligt •
	Variera inlärningsmetoden	<p>Lärlarledd undervisning / Undervisning som tar i beaktande elevens intresseområden</p>
	Upprätthåll och stärk motivationen	<ul style="list-style-type: none"> • Verbal och non-verbal motivering • Positiv attityd / uppmuntran • Ge alternativ • Stöd eleven till eget initiativ • Använd elevens starka sidor och intresseområden • Motivera med verksamhet som eleven tycker om • Ställ ut elevernas arbeten

	<p>Variera hur du tar upp reglerna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Differentiera reglerna vid behov / använd både skrivna och oskrivna regler • Undvik "onödiga" regler
	<p>Lär ut och stöd självständigt arbete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Använd dagliga tidtabeller • Använd en kalender / skolbok för att anteckna veckans arbete. Eleven har en individuell kalender • Försäkra dig om att eleven förstått instruktionerna • Lär ut studieteknik • Ge tidsramarna för när arbetet skall vara färdigt • Repetera och öva färdigheter i verkliga situationer
<p>Variera veksamhetsformerna för hur du tar upp stoffet i läroplanen</p>	<p>Ta hänsyn till olika begåvningsområden hos eleverna</p>	<p>Planera uppgifter och verksamheter som stimulerar olika begåvningsområden</p>

	<p>Differentiering</p> <ul style="list-style-type: none"> - omfattning - djup - tempo 	<ul style="list-style-type: none"> • Använd olika kunskapsintagningsmetoder (bilder, observering etc.) • Använd olika kommunikationsmetoder (bilder, tecken) • Använd olika kanaler i undervisningen (syn, hörsel, känsel) • Skala av / utvidga innehållet • Använd varierande metoder för att inta information och utvärdera undervisningen (böcker, dator, planscher etc.) • Variera språknivån och försäkra dig om att eleverna förstår orden • Anknyt till inläringen till den verkliga vardagen
	<p>Variera undervisningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Instuderingsfrågor • Använd minnesregler och minnesstrategier • Ge omedelbar feedback • Variera regelbundet undervisningsstilen och inlärningsstilarna (visuell, auditiv, taktil, kinestetisk)
<p>Variera utvärderingsmetoderna</p>	<p>Använd olika prov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muntliga eller skriftliga prov • Läs provet för eleven och försäkra dig om att eleven förstått uppgifterna • Låt eleverna ha med läroboken i provet • Låt eleverna göra provfrågorna och av vilka läraren väljer frågor till provet • Låt eleverna utvärdera varandras svar • Låt eleven först göra provet vanligt och sedan komplettera muntligt • Låt eleven göra provet tillsammans med skolgångshandledaren eller hos specialläraren
	<p>Använd olika uppgifter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ge instruktionerna steg för steg (skriftligt/muntligt/visuellt med bilder) • Strukturera på tavlan • Variera svårighetsgraden • Variera omfattningen • Minska på pappersuppgifter • Använd datorn som hjälp i undervisningen • Redigera övningarna

Stöd den sociala växelverkan	Uppmuntra till att eleverna hjälper och handleder varandra	<ul style="list-style-type: none"> Handled i kamratskap (hurudan är en god kamrat?), att dela med sig och att komma överens.
	Skapa verksamheter som kräver växelverkan	<ul style="list-style-type: none"> Grupparbeten med individuellt/delat ansvar (samarbetsinläring) Skapa arbetsmetoder där man använder sig av samarbetsinläring (att kontrollera uppgifterna tillsammans med ett par, problemlösning) Växelverkan i gruppen
	Planera verksamhetsmodeller som stöder samhörigheten och delade erfarenheter	<ul style="list-style-type: none"> Utfärder, temadagar Fester, gruppens egna "specialevenemang" Skapa möjligheter och uppmuntra till att utveckla en godkännande atmosfär i klassrummet
	Lär ut social kommunikation	Exempel på vett och etikett; hur skall man uttrycka känslor och ta andra i beaktande, Kiva-skola programmet

Bearbetad och anpassad av Pia Vataja utgående från artikeln: Falvay, M., Givner, C., & Kimm, C. (1997) What Do I Do Monday Morning?

Differentiering i praktiken

- goda råd i arbetet

- **Strukturera** lektionen på tavlan
- Lär eleven att läsa och använda läroboken
- **Sammanfatta** och **diskutera** stoffet i realämnen
- Använd olika sinneskanaler och konkretisera på olika sätt dvs. tänk på **inlärningsstilarna**
- Låt eleverna undervisa varandra, **samarbetsinläring**
- Använd tydliga verb och förklara svåra ord
- Ge ett besked eller budskap åt gången
- Ge en förväntning i taget
- Använd kroppsspråk
- Gör och visa istället för att förklara
- Gör en tydlig början och ett slut i aktiviteterna
- Det hjälper om en stor del av stoffet redan är känt
- Limma alla lösa papper t.ex. i häftet eller samla dem i en pärm
- Diskutera och fundera med eleven om det bästa inlärnings sättet för eleven
- Observera att eleven kan ha misslyckanden i bakgrunden
- Försök arrangera situationer där eleven **lyckas**, det motiverar
- Ge mycket uppmuntran
- Undvik högläsning i klassen eller se till att alla känner sig trygga i den uppgiften
- Tänk på textstorleken (Comic Sans och Verdana är bra typsnitt)
- Korta rader hjälper förståelsen av texten
- När du skriver på tavlan, tala inte samtidigt
- Överväg avskrivning från tavlan
- Istället för långa muntliga instruktioner skriv ner dem på tavlan
- Sammanfatta av det inlärdas avsnittet
- Använd muntliga prov vid behov
- Skriv stödpaper/ tabeller/listor t e x multiplikationstabellen automatiseras inte hos alla elever
- Ge olika långa läxor och olika läxor
- Utnyttja specialläraren och skolgångshandledaren som hjälp i differentieringsprocessen med de svagare eleverna
- Ha grunduppgifter till alla
- Ge tilläggsuppgifter för begåvade elever och lättare uppgifter i arbetsboken för de svagare eleverna
- Använd datorn som hjälp i undervisningen
- Använd räknaren pedagogiskt
- Ha tilläggsuppgifter med olika symboler för samtliga elever t.ex. hjärta, stjärna och diamant
- Gör olika prov

- Tilläggsuppgifter i läroboken görs så långt eleverna hinner
= **SNABBHETSDIFFERENTIERING**
 - Stödundervisning/specialundervisning på deltid vid repetition av gammalt stoff
 - Specialläraren förbereder det nya stoffet med eleven
 - Eleverna väljer själva sina hemläxor
 - Vid högläsning väljer läraren ut meningar som eleverna läser
 - Alla elever behöver inte göra allt i arbetsboken
= **DJUPHETSDIFFERENTIERING**
 - Dubbelcheckning, kontrollera individuellt att eleven förstått och lyssnat på instruktionerna
 - Läraren hjälper eleven att komma igång med uppgifterna
 - Eleven skriver egna berättelser med hjälp av stödord, färdig början och/eller slut
 - Processkrivning
 - Olika långa diktamenstexter
 - Portofolio
 - Arbetsstationer
 - Spel
 - Temaarbete över ämnesgränser
 - Studieteknik
 - Instuderingsfrågor
 - Tankekartor
 - Provsituationer; läraren läser uppgifterna högt, extra tid
 - Lärobok eller ordbok i provet
 - Olika långa provområden, möjlighet att nå ett visst vitsord med kortare textavsnitt
 - Muntliga prov
 - Göra provet tillsammans med skolgångshandledaren
 - Provet först normalt och sedan med muntlig komplettering
 - Prov hos specialläraren
 - Arbetsro i den fysiska miljön
 - Pedagogisk sittordning
 - Början och avslutning av lektionen
- Listan fortsätter...

Differentiering i undervisningen

Differentiering i svenska

Hurdana differentieringsbehov har eleverna i svenska?

- Skriver långsamt
- Svårigheter att påbörja skrivandet
- Svårigheter att producera text
- Otydlig handstil, svårt med finmotoriken
- Svårt med rättstavning
- Gestaltningssvårigheter
- Att förstå uppgifterna
- Koncentration och uppmärksamhet
- Grammatik
- Läsnabbhet och läsflyt
- Olika läsnivåer (icke läsare, läsare, flytande läsare)
- Läsförståelse
- Läsintrösse
- Förmåga att upphitta fakta
- Svenska som andraspråk
- Deltagandet i grupparbeten
- Social förmåga
- Livlighet
- Läs- och skrivsvårigheter (t.ex. dubbelkonsonanter)
- Omfattande språkliga svårigheter
- Blyghet (t.ex. då man skall uppträda)
- Tillräckligt svåra uppgifter för språkligt begåvade elever
- Elever med neuropsykologiska funktionsnedsättningar (t.ex. ADHD, Autismspektrumstörning)
- Benämningssvårigheter
- Svårigheter att förstå det talade språket
- Långsamhet
- Två- eller flerspråkighet

På vilka sätt kunde du utreda elevernas differentieringsbehov?

- Betygsvitsord
- Häften, arbetsböcker, uppsatser, hemuppgifter
- Prov, test
- Muntlig bedömning
- Genom att följa med eleven, lyssna till eleven, uppmärksamma eleven
- Att bekanta sig med utredningar
- Samarbete med klass-, ämnes- och specialläraren samt skolgångshandledaren
- Flexibel användning av skolans resurs
- Genom utprövning av olika undervisningsmetoder och genom att uppmärksamma hur de för inläringen vidare eller varför man inte når de önskade resultaten
- Genom att intervjua eleverna (hur lär de sig bäst, är uppgiftsnivån lämplig, är läxmängden lämplig)
- Elevernas självvärdering
- Samarbete med vårdnadshavarna
- Högläsningsovnningar med eleven och t.ex. en kvart om dagen (Hem och Skola, Finland)
- Diktamen
- Individuella övningspass i läsning och skrivning

Exempel på differentieringens mål i modersmålet:

- eleverna erbjuds läsoplevelser på sin egen nivå
- läxor enligt egen nivå
- tillräckligt med utmaningar
- grammatik, ordklasser
- förbättring av handstilen
- olika uppgifter, eleven väljer den som är lämpligast för henne
- bokstavskännedom, meningsuppbyggnad, ord
- flytande läsning
- läsförståelse

Exempel på differentieringsmetoder:

Läsning och skrivning

- olika läsmaterial enligt kunskapsnivå
- flexibel gruppindelning i läsning
- Spel-Ett läsinlärningsspelet (gratis tillgänglig på nätet)
- dialoger och drama i undervisningen
- övningar som kräver aktivitet (T.ex. spel som bingo)
- övningar i läsförståelse
- kontinuerlig stödundervisning varje vecka
- att öva hemma på bokstäverna, övningshäfte hem (bokstävernas höjd blir rätt)
- läskort (läsning 10-15 minuter per dag)
- öva diktamen hemma och visa att du övat för läraren varje dag
- samarbete med hemmet

Arbetsro

- de oroliga barnen jobbar i en mindre grupp
- struktur i klassen
- sittplats
- positiv feedback med 😊 och klistermärken
- Kiva-skola programmet
- att jobba i kortare pass, pulpetbok, rithäfte etc.
- sociala berättelser
- trafikljus (kort med rött-gult-grönt)

Differentiering i matematik

Hurudana differentieringsbehov har eleverna i matematik?

- Arbetsro och lugn i undervisningssituationen
- Stöd och uppmuntran
- Material
- Läxor
- Tilläggsuppgifter (problemlösning och mera krävande uppgifter)
- Läxhjälp i läxklubben
- Multiplikationstabellerna
- Tioparen
- Tiotalsövergång
- Snabba huvudräkningar
- Förstärkt talområdet 0-20 t.ex. genom Traggeltestet (finns gratis tillgängligt på nätet)
- Minne (nya begrepp och strategier)
- Koncentration, uppmärksamhet, uthållighet
- Behov av att röra på sig
- Begåvade elever (att uppehålla intresset)
- Talföljderna
- Svag läsförmåga (textuppgifter)
- Huvudräkningar
- Exekutiva funktioner
- Snabbhet/långsamhet
- Förebyggande differentiering (självförtroende)
- Motivation
- Luckor i matematikfärdigheterna ("fallit ur kälken")
- Behov av upprepning
- Behovet av mångsidiga undervisningsmetoder
- Valbara uppgifter

På vilka sätt kunde du utreda elevernas differentieringsbehov?

- överföringsmöten med elevens tidigare lärare
- utlåtanden, diagnoser
- vardagsobservationer (t.ex. hur klarar eleven av att följa med undervisningen på tavlan, hur räknar eleven och vilka hjälpmedel använder han, hur mycket hinner han räkna under lektionen)
- test, prov
- inlärningsstilar
- elevens starka sidor, svagheter, mål
- intressen
- utvecklingssamtal (eleven med)
- kontakt med föräldrarna
- diskussion med eleven
- att följa med elevens arbetssätt under lektionen
- "Förklara hur du räknade och kom till det här svaret"
- skolberedskapstest
- användning av konkret material
- huvudräknings- och multiplikationstest
- kommunikation med eleven (t.ex. vad har man nytta av i matematikinläringen)
- konsultation av specialläraren
- andra ämneslärare (utbyte av erfarenheter)
- Specialläraren som kompanjonlärare
- läxkontroll
- spel och lekar
- Varför är det svårt att koncentrera sig och komma vidare med uppgifterna?
- utprovning av olika arbetssätt

Exempel på differentieringens mål i matematik:

- multiplikationstabellerna
- koncentration/självständigt arbete under lektionen och i provsituationen
- sambandet med addition och multiplikation
- känslan av att lyckas med uppgifterna i matematik och uppgifter enligt lämplig nivå
- mera utmaningar för begåvade elever
- att väcka motivationen hos de elever som har det svårt med inläringen
- arbetsro
- många sinnen i bruk
- alla har möjlighet att gå vidare i egen takt
- att välja det som verkligen är viktigt

Exempel på differentieringsmetoder:

Multiplikationstabellerna:

- att rabbla upp svaren
- minnesregler
- att jobba i par
- multiplikationstabellerna med tärningar och spel
- dataspel
- minneslappar runt i klassen med svåra multiplikationer

Differentiering i språk

Hurudana differentieringsbehov har eleverna i språk?

- Mekanisk läsning
- Läs- och skrivsvårigheter
- Uppmärksamhet
- Långsamhet
- Begåvade elever med språkinläringen
- Inläringssvårigheter
- Självständighet i arbetet
- Sociala färdigheter
- Arbetsätt
- Utförande av läxor
- Att komma ihåg saker
- Noggrannhet
- Sökande av uppmärksamhet
- Motivation
- Självkänsla
- Val och användning av material
- Svårigheter med samarbete med andra elever

På vilka sätt kunde du utreda elevernas differentieringsbehov?

- Utredningar och utlåtanden
- Samarbete med klass- och ämneslärare samt vårdnadshavarna (yrkesövergripande samarbete)
- Diskussioner med eleven (vad är svårt? vad skulle underlätta inläringen?)
- Olika utvärderingsmetoder (provresultat, feltyper)
- Utredning av inlärningsstilarna
- Skriftliga arbeten
- Hemläxor
- Tidigare lärare
- Plan för elevens lärande och individuella planer
- Försök med olika uppgifter och grupperingar

Exempel på differentierings mål i språkundervisningen:

- begåvade elever får möjlighet att studera i egen takt
- alla elever får möjlighet att studera enligt sin nivå
- bättre koncentration
- få eleverna att jobba bättre
- att lära sig t.ex. perfekt

Exempel på differentieringsmetoder:

- muntlig genomgång med boken uppe
- anteckningar i häftet (läraren talar och skriver inte samtidigt)
- flexibla grupperingar i två olika utrymmen med annan lärare (t.ex. resurslärare, teamlärare eller speciallärare)
- de svagare eleverna utför endast grunduppgifterna
- de svagare eleverna jobbar parvis med de duktigare
- studieteknik
- minnesregler

Differentiering i realämnen

Hurudana differentieringsbehov har eleverna i realämnen?

- Arbetsro i klassen (koncentration)
- Tillräckligt med utmaningar
- Att komma igång med arbetet på lektionerna
- Att förstå uppgifterna
- Slarv
- Frånvaro (luckor i inläringen)
- Livlighet
- Läs- och skrivsvårigheter (långsamhet i läsning och svårigheter med läsförståelse)
- Språkliga problem
- Svårigheter med gestaltning (kartböcker, väderstreck, avstånd, skalan på kartan)
- Uppmärksamhet
- Motivation
- Uppförande
- Utvärdering
- Hemläxor, uppgifter
- Svårigheter att förstå begrepp
- Svårigheter att greppa helheter
- Att alla har intressanta uppgifter

På vilka sätt kunde du utreda elevernas differentieringsbehov?

- Samarbete mellan klassläraren/ämnesläraren och specialläraren
- Utredning av inlärningsstilarna
- Att bekanta dig med utredningarna om eleven
- Iakttagelse av eleven på lektionen
- Utredning av elevens läs- och skrivförmåga (läsförståelse)
- Förfrågningar om elevens inläring av eleven själv (självutvärdering, inlärningsstilar, att förbereda sig för prov)
- Diskussioner med eleven och dess vårdnadshavare
- Produkter (prov, arbetsböcker, kartövningar)
- Vad är det frågan om, inläring eller motivation?
- Att bekanta dig med planen för elevens lärande och/eller den individuella planen

- Utprovning av olika undervisningsmetoder
- Samarbete med skolgångshandledaren
- Iakttagande av elevens arbete under lektionerna extra noggrant
- Stödundervisning eller undervisning i mindre grupp (man blir mera bekant med eleven)
- Nivåprov som grund för flexibel gruppering
- Utredning av bakgrundskunskap (t.ex. mobbning, hemförhållanden)
- Sociogram

Exempel på differentieringens mål i realämnen:

- jämlikhet
- minimeringen av läs- och skrivsvårigheternas påverkan
- klargöra för centrala begrepp
- motivation
- användning av elevens inlärningsstil
- att klara sig i provet
- att stärka självkänslan

Exempel på differentieringsmetoder:

- användning av elevens inlärningsstil
- att klara sig i provet
- att stärka självkänslan
- ljudböcker
- att läsa uppgifterna för eleven
- att komplettera uppgifterna genom att förklara och rita
- mind map
- pararbete där de duktiga jobbar tillsammans med de svaga
- visuellt stöd
- klara anteckningar
- muntlig genomgång
- frågande undervisning
- repetitionsuppgifter (olika nivåer)
- klara uppgifter direkt från texten
- differentiering i provsituationen (boken som hjälp, att skriva med olika pennor)
- flexibel gruppering om man har möjlighet till två vuxna i klassen

- att utföra uppgifterna stegvis, läraren handleder
- förebyggande stödundervisning (genomgång av begreppen på förhand, läsförståelse, studieteknik, bilder som stöd)
- strukturering av lektionen på tavlan

Allan Allmän

Orsaker till att Allan är i behov av allmänt stöd:

- frånvaro på grund av sjukdom
- problem hemma
- kunskapsluckor som beror på inläringen

STÖDFORM: Stödundervisning

Tillfälligt stöd

Processen:

- diskussion med kolleger, har andra märkt behovet?
- föräldrarna kontaktas om behovet av stödundervisning
- klass- eller ämnesläraren sköter stödundervisningen
- stödundervisning periodvis

Andra stödformer för Allan:

- differentiering av undervisningen
- repetition av ämnesstoffet i klassen
- pararbete, en duktigare elev jobbar med en svagare elev
- man lämnar bort en del av uppgifterna i boken

Om det allmänna stödet inte räcker för Allan görs en pedagogisk bedömning och plan för elevens lärande.

Ida Intensifierad

Ida har fått allmänt stöd (berätta hurudant), med stödet räcker inte och stödet måste bli mera regelbundet och sålunda intensifierat.

Processen:

- Ämnesläraren/Klassläraren tar upp saken på elevvårdsmötet och ärendet protokollförs
- Föräldrarna kontaktas
- Ämnesläraren/Klassläraren gör en pedagogisk bedömning på ett färdigt formulär
- Elevvårdsgruppen gör ett beslut om intensifierat stöd
- Utgående från den pedagogiska bedömningen gör ämnesläraren/klassläraren en plan för elevens lärande

Stödformer:

- Stödundervisning om det finns behov (Klass-/ämnesläraren)
- Specialundervisning på deltid (Specialläraren)
- Elevvårdsstöd
- Handledartjänster
- Fortsättningsvis differentiering av undervisningen

Ida följer fortsättningsvis de allmänna målen. Om och när stoffet skalas, måste de allmänna målen uppfyllas.

Eleven behöver inte ha en diagnos för att få intensifierat stöd.

Om intensifierat stöd inte räcker görs en pedagogisk utredning och individuell plan.

Sören Särskild

Sören har fått allmänt och intensifierat stöd (berätta hurudant), med stödet räcker inte att uppnå målen för den allmänna lärokursen med godkänt resultat i läroämnet. Ett beslut om särskilt stöd måste göras för Sören.

Processen:

- Ämnesläraren/Klassläraren tar upp saken på elevvårdsmötet och ärendet protokollförs
- Föräldrarna kontaktas
- Ämnesläraren/Klassläraren gör en pedagogisk utredning tillsammans med specialläraren på ett färdigt formulär
- Elevvårdsgruppen gör en rekommendation om påbörjandet av särskilt stöd
- Ett administrativt beslut om särskilt stöd fattas
- Utgående från den pedagogiska utredningen, som kan kompletteras med en psykologisk, medicinsk eller social utredning, gör ämnesläraren/ klassläraren en plan för elevens lärande tillsammans med specialläraren
- **Lärokursen i ett läroämne kan inte individualiseras utan ett beslut om särskilt stöd.**

Stödformer:

- Stödundervisning om det finns behov (Klass-/ämnesläraren)
- Specialundervisning på deltid (Specialläraren)
- Specialundervisning
- Individualisering av lärokursen med individuella mål
- Elevvårdsstöd
- Handledartjänster
- Fortsättningsvis differentiering av undervisningen

Sören har ett beslut om särskilt stöd. Undervisningen ordnas med beaktande av Sörens förutsättningar och den kan bygga på olika långa lärokurser. Individualisering av lärokursen i ett läroämne innebär att målnivån bestäms i enlighet med Sörens förutsättningar. Målen ska ändå ge eleven tillräckliga utmaningar. De eventuella konsekvenser som de individualiserade lärokurserna kan ha för fortsatta studier ska göras klart för Sören och vårdnadshavaren.

I beslutet om särskilt stöd bestäms om individualisering av lärokursen. För varje läroämne avgörs separat om Sören kan studera ett läroämne enligt den allmänna lärokursen eller om lärokursen ska individualiseras. Om det senare finns behov av att utöka eller minska antalet läroämnen i vilka Sören studerar enligt individualiserad lärokurs, ska en ny pedagogisk utredning göras och utgående från den ett nytt beslut om särskilt stöd fattas.

